

Taleguide: Hold en tale om håb

Du skal holde en tale på maks 5 min, som skal **overbevise** dit publikum om noget. Overskriften og temaet for din tale skal være 'HÅB'.

Talen skal indeholde **argumenter**. Du skal altså holde en tale om noget, du synes burde være **anderledes**, noget, der har **irriteret** dig, eller noget, der er så **fantastisk**, at dit publikum skal overbevises om det. Talen skal holdes for hele din klasse — og måske for andre også. Tænk over præcis hvem, du taler til.

Emnet kan være både alvorligt og fjollet eller begge dele samtidig. F.eks:

- Brugen af sociale medier i trafikken
- For lang kø på skadestuerne
- Man skal være sød ved sine bedsteforældre
- Dårlig affaldssortering i Kolding
- Karaktersystemet skal ændres
- Flere burde gå til karate
- Folkedans med ukrainske flygtninge?
- Etc.

Din tale skal indeholde:

1. **Indledning:** Hvor du vækker publikums nysgerrighed — og forklarer, hvad du vil tale om, og hvorfor det er vigtigt.
2. **Midte:** Hvor du argumenterer for og imod din sag ved at bruge sanser, eksempler og fortællinger.
3. **Afslutning:** Hvor du opsummerer dine argumenter og viser publikum, hvad de skal gøre for at ændre noget.

Gode tips, når du er kommet godt i gang

Appelformerne (Hvilken skal være dominerende i din argumentation?)

- Logos (Intellektuel appel – til publikums fornuft)
- Etos (Autoritetsappel – publikum skal finde dig troværdig som taler, ellers må du henvise til andre autoriteter)
- Patos (Emotionel appel – til publikums følelser)

Argumenter og topik

Udvælg ét hovedargument og gerne flere underargumenter. Hvilke topoi, vil du argumentere ud fra?

Narratio

Din argumentation står stærkest, hvis den følges op af et *eksempel*, som publikum kan forholde sig til. F.eks. "Min moster har sorteret sit affald i 20 år, og hun har endda kun én arm og er farveblind. Så kan du også!"

Refutatio

Foregrib modpartens argumentation. F.eks. "Nu vil mange nok sige, at affaldssortering er godt for miljøet, MEN i virkeligheden er det mere resursekrævende at gennemføre end at lade være"

Nogle ideer til stilfigurer:

Triade/tretrinsrakket (Nævn tre fænomener, der gerne må stige i omfang): "Det her handler om os selv, vores lokalsamfund, og i sidste ende hele verdens fremtid"

Antitese (Modsætningspar, hvor det gode og det dårlige ved et fænomen sættes på spidsen): "Vil vi have en by fyldt med lort – eller en by fyldt med ansvarlighed?"

Anafor (Første led af en sætning gentages flere gange): "Vores børn skal ikke snuble i affald – Vores børn skal ikke rydde op efter os – Vores børn skal ..."

Allitteration/assonans (Bogstavrim, der gør det nemmere at huske en punchline): "Klimakrisen koster kassen"; "Affald er alles ansvar"

Retorisk spørgsmål (Spørgsmål, man selv svarer på): "Kan vi virkelig være det bekendt?"

Billedsprog (Giver *liv* til dit sprog og appellerer ofte med patos ved at skabe nye billeder i publikums hoveder): "Skraldespandene skriger på mad – de skal fodres"

Publikumsanalyse:

- Hvem taler du til?
- Hvem er konkret til stede?
- Hvad ved publikum om dit argument i forvejen?
- Hvilke holdninger har publikum til dit argument i forvejen?
- Vil du overbevise alle blandt publikum?
- Hvis ikke: **Hvem** vil du overbevise?